ශ්‍රී. බු. ව. 2555 ඇසළ මස කලාපය, රා. ව. 2011 ක් වූ ජූලි 14 වන දින

මාතර,ශ්‍රී සුදර්ශී මහ පිරිවෙන්හි පරිවෙනාධිපති දෙව්නුවර, කපුගම ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති

ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍යපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමීන්වහන්සේ විසිනි.

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුදධසස !!!

අඩුපාඩුකම් නොසොයා ලද දෙයින් සතුටුවන පිරිසක් වෙමු.

(ජාතකපාලියේ සීලවනාගරාජ ජාතකය ඇසුරින්)

ධර්මකාමී පින්වතුනි,

අද ඇසළ පුරපසළොස්වක පොහොය දිනයයි. සිදුහත් බෝසතාණන් වහ
න්සේ තුසිත දෙව්ලොවින් චුතව මහමායා දේවියගේ කුස පිළිසිඳ ගත්තේ
අද වැනි පොහොය දිනයකයි. බුදුබවපතා ගිහිගෙයින් නික්මීම, බරණැස
ඉසිපතන නම් වූ මිගදායෙහි පළමු ධර්ම දේශනාව පැවැත්වීම, කොණ්ඩ
ඤ්ඤ තාපසතුමා සෝවාන්වීම හා පැවිදි , උපසම්පදාව ලැබීම, ඒ නිසාම
ලෝකයට තුණුරුවන් පහළවීම ආදී ශාසනික ඉතිහාසයේ වැදගත් කරු
ණු රාශියක් සිදු වූයේ අද වැනි පොහොය දිනයකය. ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂූන්
වහන්සේලා අද දින පොහොය කර්ම කොට වස්විසීම සිදුකරන්නේ හෙ
ට දිනයේ ය. මෙවැනි වැදගත් පොහොය දිනයක මෙම දහම් පණිවිඩයෙ
න් අප බලාපොරොත්තු වන්නේ බෝධිසත්ව චරිතයක් ආශ්‍රය කොටගෙන
සමාජයට වැඩදායක සදහම් පණිවිඩයක් ඉදිරිපත් කිරීමටයි.

මේ සඳහා අප මුලාශ්‍ර වශයෙන් තෝරාගත්තේ ඛුද්දක නිකායේ ජාත
කපාලියේ සඳහන් සීලවනාගරාජ ජාතකයයි. අප මහා බෝසතාණන් ෙ
පර ආත්මභාවයක ඇත් යෝනියෙහි උපන්හ. මේ බෝසත් ඇතා ඇතුන්
අසූහාරදහසක් පිරිවරාගෙන ජීවත්විය. මනා රූපසපුවකින් යුක්ත මේ ඇ
තා දුටු අනෙක් ඇතුන් මේ ඇතා තම නායකත්වයට පත්කරගෙන ජීවත්
විය. පුරන ලද පාරමිතා ඇති මේ හස්තිරාජයා සිල්වත් ගුණවත් අයෙකු
බැවින් සීලවනාගරාජ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය.

තමා නායකත්වය දරණ පිරිස තුළ තිබූ අඩුපාඩුකම් දුටු ඇතා කල්
පනා කළේ මෙවැනි පිරිසකට නායකත්වය දෙමින් අවිවේකීව ජීවත්වනවා
ට වඩා වනගතවී හුදකලාව ජීවත් වීම උතුම් බවයි. මෙසේ සිතා කිසිවෙ
කුටවත් නොහ!ගවා වනගත විය . එකල්හි බරණැස් නුවර වාසී මිනිසෙ
ක් වනයට ගොස් තම අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණ කරගෙන, ගමට එන ම
ග තීරණයකරගත නොහැකිව මං මුළාවී මරණ භයින් තැතිගෙන අ!ඩමින්
මේ කැළයෙහි හැසිරෙයි. බෝධිසත්ව ඇතා මේ අ!ඩන ශබ්දය අසා කරු
ණාව උපදවා මේ පුරුෂයා දුකින් මුදවමියි සිතා ඔහු සිටින තැනට ගියේ
ය. ඒ පුරුෂයා මේ ඇතා තමා දෙසට එනු දැක බියවී පලා ගියහ. ඒ දු
ටු ඇතා නැවතිනි. ඇතා නැවතුනු බව දැන ඒ පුරුෂයා ද නැවතිනි. කීප
විටක් මෙසේ හැසිරීම නිසා මිනිසා කල්පනා කළේ මේ ඇතා මා සමීප
යට එන්නේ මට නපුරක් කිරීමට නොවේ. ඒ නිසා මම බිය නොවී සිටිමි
. සීලවනගාග නම් ඇතා මිනිසා සමීපයට අවුත් සිදුවූ දේ අවබෝධ කර
ගෙන තමා සිටින තැනට මේ පුරුෂයා රැගෙන ගොස් පලවැල වලින් දින
කීපයක් සංග්‍රහකොට මිනිස් වාසයට රැගෙන යාමට තීරණය කළහ. එහි
දී ඇතා මේ මිනිසාට කීවේ තමා මේ කැළයේ සිටිනා බව වෙනත් අයෙකු
ට දැනගන්නට ඉඩ නොතබන ලෙසයි. එහිදී මිනිසා පොරොන්දු වුයේ එම

රහස කිසිවෙකුටවත් නොදන්වන බවයි. මේ ඇතා අර අසරණ මිනිසා
තම පිට මත තබාගෙන මිනිස් වාසය දෙසට යයි. පිට උඩ සිටින මේ මි
නිසා මං සළකුණු සිතේ තබා ගනී. මිනිසුන් වාසයකරන ප්‍රදේශයට ටික
ක් දුරින් නතර වී ඔහු බිමට බස්වා නැවතත් තමා ගැන කිසිවෙකුට නෙ
ාහ!ගවන ලෙස දන්වා ඇතා කැළයට ගියහ.

ජීවිතය බේරා දෙමින් තමාට කළ මේ සත්කාරය අමතක කළ මේ
කළගුණ නොදත් මිනිසා ගෙදර ගියේ නැත. ඔහු ගියේ ඇත් දළ වලින්
විසිතුරු කැටයම් කරන දන්තකාර වීථියකටයි. එසේ ගොස් විමසුවේ වඩ
ා වටින්නේ ජීවත්ව සිටින ඇතුන්ගේ දළ ද මළ ඇතුන්ගේ දළ ද කියා ය.
ඒ කර්මාන්ත කරුවන් කියා සිටියේ ජීවත්ව සිටින ඇතුන්ගේ දළ තිබේන
ම් ඒවාට වැඩි මුදලක් ගෙවන බවයි. මේ කළගුණ නොදත් මිනිසා ඇතා
පිට සිටගෙන සිතටගත් මං සළකුණු ඔස්සේ මේ ඇතා ළ!ගට ගියේ ඇ
ත්දළ කපා ගැනීමට අවශ්‍ය උපකරණ ද රැගෙනය. මේ මිනිසා දුටු ඇත
ා නැවත ඒමට හේතු විමසීය. තමා ඉතා දුක්පත් අසරණ අයෙකු බවත්
ජීවත්වීමට මගක් නැති නිසා දළ දෙක ලබා ගැනීමට ආ බව කීහ. ඇතා
ට දළ පිහිටා ඇත්තේ ඔහුගේ අලංකාරය සඳහා නොව තම ආරක්‍ෂාව
සඳහායි. මේ බෝධිසත්ව හස්තිරාජයා බුදු බව පතා තම දළ දෙක කපා
ගෙන යාමට අවසර දී බිම වාඩිවිය තමාගේ ජීවිතය ගලවා දුන් මේ ඇ
තාගේ ගුණය ගැන මේ කළගුණ නොදත් මිනිසා ඇත් දළ දෙක කපාෙ
ගන ගොස් විකුණා සැපසේ ජීවත් විය. එ මුදල් ඉවර වී නැවත ඇතා හ
මු වී මුලින් ගෙනගිය දළ වලින් මගේ ණය වලින් නිදහස් විය. නැවත අ
ාවේ තව දළ කැළි දෙකක් ගෙන යාමට බව කී විට එයට ද ඉඩ ලබා
දුනි. ඒ මුදලුත් අවසන් කොට තුන්වන වරටත් අවුත් ජීවත් වීමට නොහ
ැකි බව දන් වූ විට ශරීරය ඇතළත තිබෙන දළ කැබලි දෙක ද දීමට තී
රණය කළහ. ඇතාගේ මස් කපා දමමින් ලේ ගලද්දී එම දළ කැබලි දෙ
ක ද ගලවාගෙන යෑමට පිටත් විය. මේ සිද්ධිය දුටු එම වනයට අධිගෘහි
ත දේවතාවෙක් මේ ගාථාව ප්‍රකාශ කොට ඇත.

අකතඤ්ඤුසස පොසසස නිචචං විවර දසසිනො

සබබංචෙ පඨවිං දජජා නෙව නං අභිරාධයේති.

**නිරන්තරයෙන්ම අඩුපාඩුකම් සොයන කළ ගුණ නොදත් මිනිසාට
මුළු පොළොවම ලබා දුන්නත් ඔහු සතුටු කළ නොහැක.**

මෙහි එන කළගුණනොදත් පුද්ගලයා දේවදත්තය. රුක් දෙවියා සැරි
යුත් තෙරණුවෝය. සීලවනාගරාජනම් ඇතා අප බුදුරජාණන් වහන්සේය.
බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ එන ජාතක කථාවලින් කෙරෙන්නේ සමාජය තුල සං
හි!දියාවක් ඇති කිරීමයි. මෙම සීලවනාගරාජ ජාතකයෙන් ද බලා පොරෙ
ාත්තු වන්නේ අනුන්ගේ අඩුපාඩුකම් නොසොයන ලද දෙයින් සතුටුවන ස
මාජයක් බිහි කිරීමයි. නමුත් නූතන සමාජය තුළ බොහෝ විට දක්නට ල
ැබෙන්නේ නිරන්තරයෙන්ම අනෙකාගේ අඩුපාඩුකම් සොයන මහ පොළව
ම ලබා දුන්නත් සතුටු නොවන පිරිසකි. එවැනි චරිතවලින් ප්‍රදර්ශනය

වන්නේ දේවදත්ත චරිතා දර්ශයයි. ඒ නිසා සමාජය තුළ ප්‍රශ්න වැඩි ය. එම ප්‍රශ්න නිරාකරණය කර ගැනීමට අද බොහෝ දෙනා දෙවියන් ඉදිරියේ දණ ගැසීමට පුරුදුවී සිටී. මේ තත්වය වෙනස් කරගෙන සමාජය තුළ සංහිඳියාවක් ඇතිකර ගතහොත් දෙවියන්ගෙන් පවා වැඳුම් ලැබීමට මිනිසාට හැකිවනු ඇත.

අප ජීවත් වන සමාජය ඉදිරියට මැනවින් පවත්වා ගැනීමට නම් හැම දෙනාම අනෙකාට යුතුකම් ඉටු කළ යුතුයි. කරත්තයට කඩ ඇණය යම් සේද, සමාජය නමැති රථය ඉදිරියට ගෙනයාමට නම් යුතුකම් නැමති කඩ ඇණ අවශ්‍යය. ගිහි විනයට අදාළ සූත්‍ර අතර සිගාලෝවාද සූත්‍රය ඉතා වැදගත්ය. එහි සදිසා සමාජය තුළ යුතුකම් 61 ක් ගැන සඳහන් වේ. ඒ යුතුකම් ඉටුකරමින් දිසාව වසන ලෙස (දිසා පටිච්ඡාදනය) බුදුන්වහන්සේ සිඟාල නම් තරුණයාට උපදෙස් දෙයි. එසේ කිරීම තුලින් ඛේෂම වූත් අප්පටිභය වූත්, සමාජයක් උදාකරගත හැකි බවට උපදෙස් දෙයි. ඒ යුතුකම් ඉටු වීම් තුළ සුළු අඩුපාඩුකම් ඇතිවිය හැක. එම අඩුපාඩුකම් ගැනම සොයමින් කළ යුතුකම් ගැන නොසලකා ක්‍රියාකරන අය වෙත් නම් ඒ සමාජය තුළ අර්බුද වැඩි ය. ගිහි පැවිදි වශයෙන් දෙවැදෑරුම් වන මේ බෞද්ධ සමාජය තුළ බොහෝ විට එවැනි අඩුපාඩුකම් ඇති දේවදත්ත චරිතාදර්ශ දැකිය හැක. මෙම සඳහම් පණිවිඩයේ අපේක්ෂාව එවැනි දුර්වල චරිත සකස්කර ගැනීමයි.

සදිසා සමාජයෙහි නැගෙනහිර දිසාව මව්පියෝ ය. මෙහිදී සිඟාලගේ දෙමාපියන් විසින් තම පුතුට යුතුකම් 05 ඉටුකළ යුතුයි. තම දරුවා පවින් වලකා යහපතෙහි පිහිටවිය යුතුයි. ශිල්ප ශාස්ත්‍ර උගන්වා දෙමාපියන් සතු දයාද පවරා දිය යුතුයි. තම දරුවන් සුදුසු කල වයසට පැමිණි විට ආවාහ විවාහ වලට පත් කළ යුතුයි. මේවා දෙමාපිය යුතුකම් වන අතර දූ දරු අයිතිවාසිකම් වේ. මේ යුතුකම් 05ම තම දරුවන් වෙනුවෙන් ඉටුකළ හැකිවන්නේ ඉතා සීමිත දෙමාපිය පිරිසකට පමණි. විවිධ දුෂ්කරතා හමුවේ සමහර යුතුකම් පැහැර හැරෙන අවස්ථා තිබිය හැක. එවැනි අවස්ථාවල දී සමහර දරුවන් දෙමාපියන්ට දොස් නගන්නේ ඉටු නොවූ යුතුකම් ගැන මතක් කර මිනි. තමා වෙනුවෙන් දහස් ගණන් යුතුකම් ඉටු කළ මේ ඒ දෙමාපියන්ගේ සුළු අඩුවක් ගැන සිතන දරුවන් මේ සමාජය තුළ දැකිය හැක. එවැනි දරුවන් සතුටු කිරීමට මේ පොළොවම ලබා දුන්නත් බැරිය.

තම දරුවන් වෙනුවෙන් කරන යුතුකම් අතර 05 වෙනුවට දක් වූ ආවාහය සහ විවාහය බොහෝ තැන්වල ප්‍රමාදවන බව පෙනේ. එවැනි තැන්වල දරුවන් තම දෙමාපියන්ට දොස් නගන්නේ ඉටු නොවූ එම යුතුකම් ගැන මතක් කරමිනි. එවැනි තැනක පියෙක් මට පැවසුවේ, අනේ හාමුදුරුවනේ , අපේ දුව තැන් තැන්වල ඉඳගෙන අපි දෙදෙනාට දොස් කීවත් අපි දෙදෙනා ඒ ගැන නිතර සොයා බැලූ බවයි. ඒ පියා කියා සිටියේ මෙත් මේස 20 ක් පමණ සකස් කොට ඇති බවයි. තම දුව බැලීමට තරුණයින් 20 දෙනෙකු ආ බව එයින් කිය වේ. ඒ හැම අවස්ථාවකම ඒ එන තරුණයාගේ අඩුපාඩුකම් සෙවීම මේ දියණියගේ ලක්ෂණය යි. උස වැඩිය - මිටිය හිසකෙස් සුදු වී ඇත. ඇසේ වපරයක් ඇත. ටිකක් කුදුය. අඩු

ම තරමින් කකුලේ මහපොට ඇඟිල්ලේ නියපොත්තවත් ඇද බව කියයි. ෙ
මසේ විවිධ අඩුපාඩුකම් සොයමින් විවාහය ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ ඒ දුවණි
යමයි. එසේ කරනා ඇය දොස් නගන්නේ දෙමාපියන්ටයි. එවැනි දරුවන්
සතුටු කිරීමට මහපොළොව ලබා දුන්නත් බැරි බව මෙයින් පැහැදිලි ෙ
වි. ඒ නිසා දරුවනි, දෙමාපියන්ගෙන් අත පසුවූ යුතුකම් ගැන නොකියා
සිදු වූ යුතුකම් අගයකරමින් දෙමාපියන් සහනයට පත් කිරීමට අදිටන්
කර ගනිමු. එවිට දෙවියන්ගෙන් වැ!දුම් ලබන දරු පිරිසක් බවට පත්වි
ය හැක.

දෙමාපියන් වෙනුවෙන් දරුවන් විසින් ද, යුතුකම් 05 ඉටු කළ යුතු
බවට උපදෙස් දී තිබේ. දෙමාපියන් පෝෂණය කොට, ඔවුන්ගේ කටයුතු
කර දිය යුතුයි. කුල වංශය ආරක්ෂා කර දිය යුතු අතර දෙමාපියන්ගෙන්
ලැබුනු දයාද ආරක්ෂා කරගත යුතුයි. තම දෙමාපියන් මියගිය පසු දන්
දී පින් අනුමෝදන් කළ යුතුයි.

මෙම යුතුකම් 05 ඉටුකොට තම දෙමාපියන් සතුටු කිරීමට හැකිවන්
නේ ඉතා සීමිත දරු පිරිසකට පමණි. බොහෝ දරුවන් විවිධ ආර්ථික අ
පහසුතා මැද ජීවත්වන නිසා සියලු යුතුකම් ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි ව
නු ඇත. එවැනි අවස්ථාවල සමහර දෙමාපියවරු තම දරුවන්ගෙන් ඉටුෙ
නාවූ යුතුකම ගැනම සලකා දරුවන්ට දොස් නගනු දැකිය හැක. නමුත්
ලද දෙයින් සතුටුවන අඩුපාඩුකම් නොසොයන වැදගත් දෙමාපියවරු තම
දරුවන් සිටින තත්වය ගැන සලකා උපේක්ෂාවෙන් කටයුතු කොට දරුව
න්ට සහනය ලබා දෙති. එවැනි දෙමාපියන් ඉතා සුළු දෙයකින් වුව ද ස
තුටු කළ හැකිය. තම දෙමාපියන්ගෙන් ඉටු වූ දහසක් යුතුකම් ගැන දන්
නා ඇතැම් දරුවන් දෙමාපියන්ගේ සුළු අඩුපාඩු කම් ගැන නොසොයා ෙ
දමාපියන් සතුටු කරන හැටි දැකිය හැක. එවැනි හොඳ දරුවන් ඉතා සුළු
දෙයකින් වුව ද සතුටු කළ හැක.

සදිසාවෙහි දකුණු දිසාව ගුරුවරුය. එහි දී ගුරුවරයා තම ශිෂ්‍යයන්
වෙනුවෙන් යුතුකම් 05 ඉටුකළ යුතුයි. ශිෂ්‍යයා මැනවින් හික්මවා හොඳි
න් ඉගැන්විය යුතුයි. තමා දන්නා සියලු ශිල්ප ශිෂ්‍යයාට ප්‍රගුණ කළ යු
තුයි. තම හිතවතුන්ට ශිෂ්‍යයා හඳුන්වා දිය යුතුයි. ශිෂ්‍යයා යන හැම තැ
නම ඔහුගේ ආරක්ෂාව සලසා දිය යුතුයි. මේ හැම යුතුකමක්ම තම ශිෂ්‍ය
යින් වෙනුවෙන් ඉටු කිරීමට හැම ගුරුවරයෙකුටම බැරිවිය හැක. එවැනි
අවස්ථාවල කළ ගුණ නොදත් ශිෂ්‍යයින් ගුරුවරුන්ට දොස් නගන්නේ සිදු
නොවුනු යුතුකම ගැන සිහිපත් කරමිනි. එවැනි ශිෂ්‍යයින්ට මහපොළොව
ලබා දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක. නමුත් කළ ගුණ හඳුනන හොඳ සිසු
න් තම ගුරුවරයාගෙන් තමාට ඉටු වූ දහසක් යුතුකම් හමුවෙහි සුළු අඩු
වක් සිදු වී ඇත්නම් ඒවා සිහිපත් නොකොට ගුරුවරුන්ගේ සිත සතුටු
කරයි. එවැනි සිසුන් ඉතා සුළු දෙයකින් වුව ද සතුටු කළ හැක.

ශිෂ්‍යයා විසින් ගුරුවරයාට ද යුතුකම් 05 ඉටුකළ යුතුයි. ගුරුවරයා
දුටුවිට හුනස්නෙන් නැගිටිය යුතු අතර ගුරුවරයාට උපස්ථාන කළ යුතු
යි. උගන්වන දේ හොඳින් මැනවින් ඇසිය යුතු අතර වතාවත් කළ යුතුයි.
මැනවින් උගත යුතුයි. නමුත් නූතන සමාජය තුළ හැම ශිෂ්‍යයෙකුගෙන්

ම මේ යුතුකම් අපේක්ෂා කළ නොහැක. අද සිටින බොහෝ ශිෂ්‍යයින් කි යන්නේ අපට පළමුවන යුතුකම අවශය නැත. දෙවන යුතුකම දෙන්න කියාය. විෂය දැනුම පමණක් ඇත. හික්මවීම අවශ්‍ය නැත. මෙවන් වාතා වරණයක් තුළ යම් දිනෙක එම ශිෂ්‍යයා කරදරයට පත් වුවහොත් ගුරුවර උන්ට දොස් කියන්නේ අපේ ගුරුවරු අපි නියම ආකාරයට හික්මවූයේ න ැත කියා යි. එවැනි කළගුණ නොදත් දරුවන්ට මහ පොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක. නමුත් කළ ගුණ දන්නා හොඳ සිසුන් තම ගුරුවර යාගේ සුළු ප්‍රමාද දෝෂයක් දුටුව ද ඒ ගැන නොසලකා තමාට කළ සේ වය ගැන සිතා ගුරුවරු ආරක්ෂා කර ගනී. එවැනි සිසුන් ඉතා සුලු දෙය කින් වුව ද සතුටු කළ හැක.

සදිසාවෙහි බටහිර දිසාව අඹුදරුවන් ය. එහි දී ස්වාමිපුත්‍රයා විසින් භාර්යාවට යුතුකම් 05 ඉටු කළ යුතුයි. ස්වාමි දියණියට හොඳ වචනයෙ න් කථා කළ යුතු අතර අවමන් නොකළ යුතුයි. පර අඹුවන් සේවනය ෙ නාකළ යුතු අතර තම සම්පත් ඇයට පවරා දිය යුතුයි. ඇගේ අලංකාරය සඳහා අවශ්‍යදේ සපයා දිය යුතුයි. නූතන සමාජය තුළ හැම ස්වාමි පු ත්‍රයෙකුටම තම ස්වාමි දියණිය වෙනුවෙන් මේ යුතුකම් 05 ඉටු කිරීමට ෙ නාහැකිවනු ඇත. එවන් අවස්ථාවලදී සමහර ස්වාමි දියණිවරු තම ස්වා මි පුත්‍රයාගෙන් ඉටු නොවූ යුතුකම ගැනම සිතා දොස් නගන බව පෙනේ . එවැනි ස්වාමි දියණිවරුන්ට මහපොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක . නමුත් ඉතා හොඳ ගුණ සම්පන්න ස්වාමි දියණිවරු තම ස්වාමි පුත්‍රයා ගෙන් සිදු වූ දහසක් යුතුකම් ගැන සලකා සුළු අඩුපාඩුකම් අමතක කර දමයි. එවැනි ස්වාමි භාර්යාවරු ඉතා සුලු දෙයකින් වුව ද සතුටු කළ හැ ක.

ස්වාමි භාර්යාව තම ස්වාමි පුත්‍රයාට ද යුතුකම් 05 ඉටු කළ යුතුයි. ගෙදර දොර කටයුතු හොඳින් සංවිධානය කළ යුතු අතර සැමියාගේ පිරි වර ජනයාට හොඳින් සැලකිය යුතුයි. ස්වාමි පුත්‍රයා නොඉක්මවා යා යුතු අතර ඔහු උපයන ධනය ආරක්ෂා කර දිය යුතුයි. ගෙදර දොර සියලු ක ටයුතු වල දී දක්ෂව අනලස්ව කළ යුතුයි. සමහර ස්වාමි දියණිවරුන්ගෙන් ඇතැම් යුතුකම් මගහැරී යනු ඇත. එවැනි අවස්ථාවල සමහර ස්වාමිපු රුෂයින් දොස් නගන්නේ ඒ අඩුපාඩුකම් ගැන සලකාය. එවැනි ස්වාමි පු රුෂයින්ට මහපොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක. නමුත් කළ ගුණ දන්නා ඇතැම් ස්වාමි පුත්‍රවරු තම බිරිඳගෙන් ඉටුවූ දහසක් යුතුකම් ගැ න සලකා සුළු අඩුපාඩුකම් අමතක කර සතුටින් ජීවත්වෙති. එවැනි ස්වා මි පුත්‍රවරු ඉතා සුළු දෙයකින් උවද සතුටු කළ හැක.

සදිසා සමාජය තුළ උතුරු දිසාව මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ය. එහිදී තම මිතු රන්ට දානයෙන් ප්‍රියවචනයෙන් අර්ථචර්යාවෙන් සාමානත්මතාවෙන් නො රැවටීමෙන් සංග්‍රහකළ යුතුයි. එවිට ඒ යුතුකම් ලැබූ මිතුරා තමාගේ ප්‍රමා ද වූ මිතුරා රැකබලා ගනී. ඔහුගේ ධනය ආරක්ෂා කර දෙයි. බියටපත් මි තුරාට පිහිට වෙයි. ආපදාවක දී අත් නොහරී. මිතුරාගෙන් පසු ඔහුගේ අ ඹු දරුවන්ට ද සංග්‍රහ කරයි. මිතුරන්හැටියට තම මිතුරාට මේ සියලු යුතු කම් කිරීමට නොහැකි විය හැකිය. එහිදී කළගුණ දත් මිතුරා තමාට සි දුනොවුනු යුතුකම් ගැන සොයමින් ක්‍රියා නොකරන අතර සිදු වූ යුතුකම්

ගැන සිතා සතුටින් ජීවත් වෙයි. එවැනි කළ ගුණ දන්නා මිතුරන් ඉතා සුලු දෙයකින් වුව ද සතුටු කළ හැක. එසේ නොමැති කළ ගුණ නොදත් මිතුරන් මහපොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක. නූතන සමාජයේ ෙනායෙක් මිත්‍ර සමාගම් ක්‍රියාත්මක උවද ඒවායින් නියම ප්‍රයෝජන ගත ෙනාහැකි වී තිබෙන්නේ අඩු පාඩුකම් හොයන මිතුරන් නිසායි.

සදිසා සමාජයෙහි යට දිසාව ස්වාමි සේවක සබඳතාවයයි. මෙහිදී ස්වාමියා සේවකයාට යුතුකම් 05 ඉටුකළ යුතු යි. සේවකයාගේ ශක්තියේ හැටියට වැඩ පැවරිය යුතු අතර, බත් සහ වැටුප් දිය යුතුයි. ගිලන් වූ සේවකයාට උවටැන් කළ යුතු අතර, රසවත් ආහාරයක් ලැබුනු පසු සේව කයාටද දිය යුතුයි. නිවාඩුවක් අවශ්‍යනම් සුදුසු කල්හි ඒවා ලබා දිය යු තුය. මේ යුතුකම් 05 හැම ස්වාමියෙක්ම තම සේවකයින්ට කරනු ඇතැයි සිතිය නොහැක. එහිදී සේවකයා නොකෙරුනු යුතුකම් ගැන සිතමින් නො සිට කළ යුතුකම් වලින් තෘප්තිමත්ව ක්‍රියා කළ යුතුයි. එවැනි සේවකයින් ඉතා සුලු උදව්වකින් වුවද සතුටු කළ හැකිය. එසේ නොමැති සේවකයි න්ට මහ පොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක.

සේවකයා ද ස්වාමියාට යුතුකම් 05ක් ඉටුකළ යුතුයි. උදේම නැගිටි ය යුතු අතර, සැමටම පසුව නිදාගත යුතුයි. දුන් දෙයින් පමණක් සතුටු විය යුතු අතර කර්මාන්ත හොඳින් කළ යුතුයි. එසේම තම ස්වාමියාගේ ගුණ ප්‍රකාශ කළ යුතුයි. හැම සේවකයෙකුගෙන්ම මේ යුතුකම් ඉටුවේයයි නොසිතිය යුතුයි. තම සේකවකයාගෙන් කිසියම් අඩුපාඩු කමක් ඇති උන ත් සිදු වී තිබෙන යුතුකම් ගැන සලකා ස්වාමියා සතුටු විය යුතුයි. එසේ සතුටු වන ස්වාමි පුත්‍රවරු ඉතා සුළු දෙයකින් උවද සතුටු කළ හැකි අ තර අඩුපාඩු කම් සොයමින් ක්‍රියාකරන ස්වාමි පුත්‍රවරුන්ට මුළු පොළො ව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැක.

සදිසාවෙහි උඩ දිසාව මහණ බමුණෝය. එහි දී දායකයා භික්ෂූන්ට යුතුකම් 05 ඉටු කළ යුතුයි. මෛත්‍රී කායකර්මය, මෛත්‍රී වචීකර්මය, ෛමත්‍රි මනෝකර්මය නොවැසු දොරවල් ඇති බව ආමිසයෙන් සැලකීමයි. හ ැම දායකයෙකුටම මේ යුතුකම් 05 ඉටුකළ නොහැකිබව අපි දනිමු. එහි දී කිසියම් අඩුපාඩුවක් ඇති උනොත් දායකයා ඉටුකළ යුතුකම් ගැන සිත ා සිත සතුටු කර ගත යුතුයි. එැවනි භික්ෂූන් වහන්සේලා ඉතා සුලු දෙය කින් උවද සතුටු කළ හැකිය. එසේ සතුටු නොවන භික්ෂූන් වහන්සේලාට මහ පොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැකිය.

භික්ෂුව මෙහිදී දායකයාට යුතුකම් 06ඉටුකළ යුතුය. තමදායකයා ප ව්න් වලකා යහපතෙහි යෙදවිය යුතුයි. හොඳ සිතින් අනුකම්පාකළ යුතු අතර නො ඇසූ ධර්මය කියා දී ඇසූ ධර්මය තව තවත් හොඳින් කියා දි ය යුතුයි. ස්වර්ගයට යන මාර්ගය කියා දි පෙන්වා දිය යුතුයි. හැම භික ෂූන් වහන්සේ නමකගෙන්ම මේ යුතුකම් 06 ම බලා පොරොත්තු විය නෙ ාහැක. යම් අඩුපාඩුකමක් සිදු උනොත් සිදුකළ යුතුකම් ගැනසිතා සිත සතුටුකරගත යුතුය. එවැනි දායකයින් ඉතා සුලු දෙයකින් සතුටු කළ හැ ක. එසේ නොමැති දායකයින්ට මහපොළොව දුන්නත් සතුටු කළ නොහැ කිය.

තමාට ජීවිත දානය දුන් සීලව නාගරාජ නම් ඇතාට කළ වධ වේදනාවන් මුලින් සඳහන් කලෙමි. එවැනි අය අදත් නැතුවා නොවේ. ඒ නිසා අඩුපාඩුකම් නොසොයා ලද දෙයින් සතුටු වන පිරිසක් බවට පත්වී මුළු මහත් සමාජයටම සහනයක් උදා කිරීමට අදිටන් කර ගනිමු.